

Glieder resultiert ein Mehr an Arbeitsteilung, und dies müsste einer höheren Stufe der Entwicklung entsprechen.

Man könnte deshalb die *Forma Grundliana* als eine der jüngsten Entwicklungsstufen, eine Abzweigung aus der Art: *G. austriaca* auffassen, deren systematische Stellung selbstverständlich neben *G. austriaca* anzuweisen ist, allerdings ist dann das Gruppenmerkmal «Flores pentameri» entsprechend abzuändern.

Herr Dr. Alexander FEICHTINGER, der Nestor der ungarischen Botaniker, hat mich zu grossem Danke verpflichtet als er mir die im folgenden Artikel, veröffentlichte Biographie Ignaz GRUNDL's gew. Pfarrers von Dorogh, dem die neue Form gewidmet ist, zur Verfügung gestellt hat.

Adatok Grundl Ignác életéből.

Közli: Dr. Feichtinger Sándor kir. tanácsos, ny. Esztergom sz. kir. városi főorvos.

GRUNDL Ignátz, szül. Budapesten 1813. július 31-én, a gym-náziumi tanulmányait és a theológiát Nagy-Szombatban mint Clericus végezte, lelkészszé felszenteltetett 1836. évben augusztus 28-án. Mint ilyen Budapestben az egyetemen jogot tanult, és ugyan ekkor nevelő is volt 6 esztendeig a cs. és kir. lovas kapitány Dömötöri NÉMETH József családjánál. 1842-ik évben helembai 1861-ben Esztergom megyebeli doroghi plébános lett, hol meghalt 1878. december 24-én.

Nemes papi hivatását lelkészhez illő komolyság, vallásos buzgóság és lelkiismeretességgel teljesítette; szabad idejét azonban a tudománynak különösen a Scientia amabilis-, a botanikanak szentelte, melyhez kora ifjúságától késő vénségéig hiv maradt; sokat fáradozott, szorgalmas növénygyűjtő és kitünő botanikus volt.

Mint fiatal lelkész és nevelő a budai hegyeken és vidékén, mint helembai plébános Hontmegye déli részén botanizált; Doroghról pedig a Pilis és Gerecse hegyek növényeit kutatta és gyűjtötte; de ezzel nem elégedett meg a törekvő botanikus, hanem hatáskörét szélesebbre kiterjesztvén, érintkezésbe és csere-viszonyba lépett sok bel- és külföldi híres botanikussal és ez által botanikus ismereteit és herbariumát igen érdekes és ritka növényfajokkal gazdagította.

Az utóbbiak közül e helyen csak néhányat említünk: KERNER Antal és SKOFITZ Sándor Bécsben, báró RASTERN Nicomed Laibach, lovag PITTONI VON DANNENFELD Grác, báró UECHTRITZ Breslau, dr. BAENITZ Königsberg, HILLE Frigyes Hanau (Chur-Hessen), báró de DIELDONNÉ Oscar Coorbeck (Belgium), dr. THIELENS Tirlemont (Belg.), dr. ALIOTH Zsigmond Basel, dr. THEVENAU Béziers Frankhon, stb.

De botanikus és természettani egyesületekkel is, mint a kir. magy. term. tudom. társulat: a bécsi zoológ.-botan. Gesellschaft; a Wetterauiische Gesellsch. für die Gesammte Naturkunde — melyeknek tagja volt. folyton a tudományos érintkezést fentartotta.

A fűvészetet irodalmilag is művelte. 1863-ban a dr. SKOFITZ által Bécsben szerkesztett Österr. Botan. Zeitschrift-ben jelent meg «Berg Pilis bei Gran in Ungarn», 1865-ben «Mittheilungen aus Ungarn», 1868-ban «Zur Flora von Ungarn», 1874-ben «Josef Dorner.»

De legtöbbet érintkezett velem, mint ifjúkori barátja, kor- és botanikus társával, mert ő 36 évet Esztergom város közvetlen közelében eltöltvén — mely város az én állandó lakhelyem — bő alkalom nyílt a kölcsönös személyes találkozásra, az együttes működésre, sőt nem ritkán a fáradságos nagyobb botanikai kirándulásokban való részvételre is, és én ezen jó baráti viszonyt haláláig fentartottam vele, ki irántam is mindenkor szíves indulattal viseltetett.

Botanikai, ismeretei- és megbízhatóságáról saját tapasztalásom után meggyőződve lévén, Esztergom megye flórájának megírása alkalmával több helyen ezeket dicsérőleg méltányoltam, és néhány Esztergom megyei növény lelhelyét csak is az ő közlései alapján, és rá hivatkozva vettem fel abba.

Bekövetkezett halála után hazafiui érzelmektől áthatva, és mint jó barátja is, arról gondoskodtam, hogy egy emberöltőn át gyűjtött nagy tudományos becsű növénygyűjteménye veszendőbe ne menjen, de méltó sorsban részesüljön; elhatároztam, hogy Ő Eminentiajának, a biboros hercegprimás SIMOR János úrnak megvételre ajánljam, tulajdonkép arra kérjem, hogy e drága kincset a magyar haza számára mentse és tartsa meg és ne engedje, hogy az idegen országba vándoroljon. A primás készségesen engedett kérésemnek és azt az esztergomi tanintézetek számára megvette; engem pedig a felosztás és rendezéssel megbízott.

Midőn a herbariumi nagy anyag kezeimhez jutott, látván a duplicatumok sokaságát, kitűnt, hogy ezen gyűjteményt 5 külön herbariumra lehet helyesen felosztani.

Több hónapi fáradságos de tanulságos munka után az illetén felosztás és rendezés általam meg is történt.

A legtökéletesebb példányt 36 vastag kötetet (egy kötetben 150 usque 200 növény) az esztergomi főgymnáziumi muzeum kapta.

A második példányt a nagyszombati gymnáziumi muzeum.

A harmadik példányt az Esztergom városi reáliskola.

A negyediket az Esztergom főegyház megyei papnöveldeintézeti muzeum.

Az ötödikét a primási uradalom igazgatósága.

GRUNDL-nak sikeres és szorgalmas működése nem szorul dicséretre; az elhunyt férfiú azon jeles hazafiak közé tartozott, kiket tehetősége mellett egyszerű szerénység és igénytelenség jellemzett; ki hivatásában és a szép-tudomány szolgáltatában évek hosszú során zajtalanul működött, kire figyelmünk méltán fordul, hogy emlékét és nevét az utókor számára megörökítsük.

Esztergom, 1902. okt. hó 10-én.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1904

Band/Volume: [3](#)

Autor(en)/Author(s): Feichtinger Alexander (Sándor)

Artikel/Article: [Adatok Grundl Ignác életéből. 18-19](#)